

AKTUALIZACE PROGRAMU REGENERACE MPZ NOVÉ DVORY NA LÉTA 2021 – 2026

Aktualizaci provedl: Milota Skolil – předseda komise regenerace

Schváleno ZM dne 15.12.2021 usnesením č. 13/8/21

I. Úvod

V srpnu 1990 Rada ONV doporučila radě Středočeského kraje KNV vydat vyhlášku o **prohlášení památkové zóny v Městysi Nové Dvory**.

Účelem prohlášení památkové zóny je zajistit zachování kulturně historických a urbanisticko architektonických hodnot vybraných historických jader měst a obcí při rozvoji těchto míst, aby jako organická součást životního prostředí sloužila kulturním, výchovným, společenským a hospodářským potřebám společnosti.

Plenární zasedání Středočeského krajského národního výboru v Praze dne 28. 9. 1990 schválilo vydat po projednání s příslušnými místními národními výbory dle ustanovení § 24a zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ustanovením § 6 zákona ČNR č.20/1987 Sb., o státní památkové péči a § 2 vyhlášky ministerstva kultury ČSR č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči **obecně závazné nařízení**.

Dle této vyhlášky bylo, pro své mimořádné kulturní hodnoty, prohlášeno jádro Městysi Nové Dvory za památkově historickou zónu v roce 1993. Do státního seznamu nemovitých kulturních památek okresem Kutná Hora bylo celkem zapsáno (13) 34 objektů a do seznamu dotvářející charakter památkové zóny 35 objektů.

Tato aktualizace Programu regenerace navazuje na Program regenerace MPZ v Městysi Nové Dvory na výsledky a závěry jednání komisí regenerace a také z Místního programu rozvoje Městysi Nové Dvory na léta 2015 – 2020.

Dle těchto materiálů v minulých letech docházelo k postupné záchraně a opravě jednotlivých objektů a proto je převážná část v poměrně dobrém technickém stavu a to přispělo a přispívá ke značnému zhodnocení celého území městské památkové zóny.

Složení komise regenerace:

Předseda: Milota Skolil	místostarosta
Členové: Ing. Jan Bílý	podnikatel - výroba stylového nábytku, restaurování
Vanda Vöröšová	starostka městyse
Bc. David Novotný	pracovník odboru památkové péče krajského úřadu

I. Cíl programu

V současné době mají Nové Dvory 878 obyvatel. Cíl programu je v souladu s ostatními cíli a záměry městyse, které vychází z technických stavů jednotlivých památek. Stav památek, které nejsou ve vlastnictví městyse, je projednáván s jejich majiteli. V městysi jsou vybudovány všechny inženýrské sítě, na které jsou i historické budovy napojeny kromě plynofikace. Na plyn je napojena pouze budova zámku, kde máme umístěnou základní školu.

Městys provádí osvětovou činnost formou samostatných přednášek a to informací o historii městyse nebo významem jednotlivých staveb při různých kulturních či společenských akcích.

Vymezení městské památkové zóny se během minulých let nezměnilo. Na jejím území je stále 13 památkově chráněných objektů a další objekty dotvářející charakter městské památkové zóny,

Ve strategickém rozvojovém plánu rozvoje městyse bylo v minulosti i v současnosti na obnovu památek pamatováno. Ze **silných stránek** je nejvýznamnější, že došlo a dochází k opravě řady památek, jak soukromém i veřejném vlastnictví a daří se u občanů vytvářet pevnější vztah k historii městyse.

Mezi **slabé stránky** patří, že nejsou všechny objekty v dobrém technickém stavu, což souvisí hlavně s finančním zajištěním oprav a někdy se setkáváme i s negativním přístupem majitelů nemovitostí k zachování historického vzhledu objektů.

Kladně lze hodnotit uvedení reportáže z našeho městyse o historických památkách v televizním programu Toulavá kamera v roce 2014.

II. Opravené památkově chráněné objekty

Zámek

1119 Areál zámku se skládá:

1119/1	Zámek
1119/2	Kostel sv. Martina
1119/3	Socha sv. Jana Nepomuckého
1119/4	Špýchar s obytnou částí a přílehlou budovou
1119/5	Kravin v hospodářském dvoře
1119/6	Stodola v hospodářském dvoře
1119/7	Ohradní zeď bývalého parku s branami
1119/8	Salla terena
1119/9	Oranžerie (skleník) v parku
1119/10	Zahradnický domek s hospodářským stavením v parku

Zámek

v roce 2009 byla provedena plynofikace budovy.

2012-2014 oprava budovy SZ a JZ křídlo – krovy, částečně střešní krytina, plášť budovy, repase oken, zdi na galerii

2016 -2019 oprava budovy SV a JV křídlo – krovy, střešní krytina, zateplení půdních prostor, plášť budovy, repase oken, restaurování fresek a štukové výzdoby v interiéru zámku.

Kostel sv. Martina.

V letech 2005 a 2006 došlo k celkové opravě vnějšího i vnitřního pláště kostela včetně opravy kopule a věžních hodin.

2019 navrácení mobiliáře zpět do kostela

2021 louhování a ošetření lavic

2021 restaurování lustru a lampy věčného světla

2007 částečná oprava, byla opravována také galerie spojující kostel sv. Martina se zámkem.

2019 zednická oprava točitého schodiště

Ohradní zeď s branou – 2007 osazení nové kované brány.

Další části zámku byly v minulých letech prodány soukromým majitelům kromě objektů na pozemku p.č. 493.

. Areál dominikánského kláštera

1118 Areál dominikánského kláštera

1118/1	Kostel sv. Anny
1118/2	Konvent
1118/3	Ohradní zeď kostela se vstupem
1118/4	Socha sv. Magdaleny
1118/5	Socha sv. Barbory
1118/6	Socha sv. Nortburgy
1118/7	Pilířový plot s branou a sochařskou výzdobou

Kostel sv. Anny

v majetku církve v r. 2011 byla zahájena její rozsáhlá oprava exteriéru a interiéru. V roce 2010 církev prodala budovu fary, která patřila ke kostelu sv. Anny vlastníkovvi Dominikánského kláštera. Budova fary vyžaduje stavební opravu, protože pomalu chátrá.

Konvent - areál dominikánského kláštera

Tento areál je od začátku 90 let v rukou soukromého majitele, který provedl generální opravu celého areálu a zachránil tuto stavbu před schátráním.

V současné době majitel hledá možnosti jak tento areál využít.

Ohradní zeď kostela se vstupem

je v současné době ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Sedlec.

Socha sv. M. Magdaleny

je ve vlastnictví církve.

Sochy sv. Barbory a sv. Nortburgy

2002 a v roce 2015 - restaurování

Pilířový plot s bránou a sochařskou výzdobou

2003 opraven

Je nutné začít s přípravou na celkovou rekonstrukci!!

Mariánský sloup

2015 – celková oprava a restaurování.

Socha sv. Václava u č. p. 56

Je v dobrém stavu. Nyní je třeba oprava podstavce

Areál hřbitova s hrobkou Chotků

1122/1

Kaple sv. Kříže s hrobkou

1122/2

Ohradní zeď s branou

1122/3

Márnice

Kaple sv. Kříže s hrobkou Chotků

2018 – 2020 celková oprava. Krov, střešní krytina, plášť budovy, odvodnění, restaurování kamenných a kovových prvků, oprava interiéru a očištění mobiliáře.

Ohradní zeď s branou – hřbitov

2006 a 2007 oprava na severní straně.

2011 a 2014 byla provedena pouze lokální oprava ohradní zdi na jižní straně.

2015 oprava sloupů u vstupu a restaurování váz

2016 celková oprava zborcené zdi na pravé straně od vstupu

2017 oprava části zdi na JZ straně

2021 lokální oprava zborcené zdi na levé straně od vstupu, znovupostavení bořící se části na pravé straně navazující na pilíř vstupní brány,

Márnice

2010 lokální oprava střechy márnice.

Chalupa u vodárny č.p. 119

Je v soukromém vlastnictví a v havarijním stavu.

Areál hostince čp. 43 a 76

Vlastní budova hostince čp. 43

2011 lokální oprava střechy.

Hospodářská budova čp. 76 a ohradní zeď s branami

Tuto budovu majitel opravil. Stavební úpravou došlo ke značné změně venkovní i vnitřní části budovy.

Vodárenská věž

2013 – 2014 statika, střecha, vnitřní schodiště.

Městská brána

Byla zbourána v roce 1989, kdy byl budován a rozšířen průtah Městyssem Nové Dvory. V současné době jsou zbytky z této brány umístěny v areálu zámecké zahrady na pozemku p. č. 498.

Dům č. p. 109

V soukromém vlastnictví - 2002 provedena celková oprava.

Areál domu č. p. 112

Dům

V soukromém vlastnictví. Byl celkově opraven a v současné době je užíván jako penzion.

Část pamětní desky, která byla v této budově umístěna, je uložena od roku 2014 v kostele sv. Martina.

Brána při domě č.p. 112 – levá část ohrazení s kapličkami

2015 celková oprava, včetně restaurování trofejí

Brána při domě č.p. 112 – pravá část ohrazení s kapličkami

2020 celková oprava, včetně restaurování váz

Městský dům č. p. 111

v 90 letech oprava střechy

2011 oprava fasády, oken, žlabů, komínů, hromosvodů, rozvodu hlavního řadu vody, položení dlažby v chodbě přízemí

Bývalá jízdárna č. p. 110

Vlastníkem je Tělocvičná jednota Sokol Nové Dvory. Štít, který je památkově chráněn je ve špatném technickém stavu

III. Objekty dotvářející charakter památkové zóny

a) Masarykovo náměstí

čp. 10 - patrový dům barokního původu (zachovalé klenuté sklepy) v důležité poloze náměstí

- čp. 11 - patrový dům s elektickým průčelím ve výrazné poloze na náměstí – je zde umístěn úřad městyse
- čp. 13 - domek patrně barokního původu, u kterého došlo ke značným stavebním úpravám
- čp. 26 - klasicistní dům s polovalbou, u tohoto domu došlo ke značným stavebním úpravám
- čp. 28 - přízemní stavení s valbovou střechou, průčelí členěna vpadlými poli se sdruženými okny
- čp. 29,30- přízemní stavení, u kterých došlo k jejich spojení pod jedno číslo popisné, a byla provedena stavební úprava
- čp. 30 - přízemní stavení s polovalbou v nárožní poloze (průčelí s malovanými lizénami oběžnou římsou)
- čp. 36 - toto stavení bylo z tohoto seznamu v roce 2004 vyjmuto
- čp. 37 - přízemní stavení s polovalbou s 3osým štítovým průčelím – dům byl šetrně opraven
- čp. 113 - klasicistní stavení s polovalbou (zachovalé trámové stropy), ve štítu letopočet 1844
- čp. 114 - klasicistní stavení s valbou v důležité nárožní poloze při vjezdu do obce
 - památník padlých

b) Havlíčkova ulice

- čp. 108 - klasicistní patrový dům v klenbami v přízemí a sklepe, vjezd ve střední ose uzavřen klasicistními vraty
- čp. 104, 102, 101 – trojice domů s polovalbou, obráceny štíty do ulice, všechny jsou opraveny a také upraveny. Měla by být ve hmotě respektována
- čp. 44, 45, 46 – naproti situována trojice přízemních stavení s valbami, které by měly ve hmotě zůstat zachovány
- čp. 50 - stavení se sedlovou střechou je do ulice obráceno tříosým průčelím s trojúhelným štítem, lemovaným lizénami
- čp. 56 - přízemní domek s průčelím, lemovaným lizénami a se sdruženými okny v šambránách tvoří prostředí sochy sv. Václava, umístěné v ose pod vyklenutím římsy
- čp. 57 - přízemní stavení s vysokou polo valbovou střechou (ve zdivu klasicistní)
- čp. 61 - pozdně klasicistní stavení s profilovanou římsou, původními okny v šambránách s klasicistními dveřmi – dům je velmi poškozen a potřebuje opravu
- čp. 79, 82, 84, 85, 86, 87 – přízemní domky s polovalbou, pětiokým průčelím s oběžnou římsou, charakteristická předměstská zástavba
- čp. 92 - přízemní stavení s polovalbou, patrně klasicistního původu
- čp. 94 - dům klasicistního původu s klenutým sklepem
- čp. 95 - tento dům byl se souhlasem památkářů v roce 2011 demolován a na jeho místě je stavěna dřevostavba (původně to bylo přízemní stavení s vysokou valbovou střechou s trámovými sloupky, pod novou krytinou zachována stará šindelová)
- čp. 96 - tento dům byl v 90 letech minulého století demolován (původně to bylo klasicistní stavení s polovalbou, bedněným štítem a patrně trámovými stropy)

c) ulice „Za branou“

- čp. 117 - přízemní stavení s valbou, průčelí členěno velkými vpadlými poli
- čp. 118 - přízemní stavení s valbou, průčelí členěno velkými vpadlými poli

IV. Závěr

Vytvořením MPZ v Městysi Nové Dvory došlo k většímu tlaku na majitele památkově chráněných objektů při jejich opravě a rekonstrukci z pohledu zachování jejich původního historického vzhledu. Většina těchto objektů je v dobrém technickém stavu. Je třeba do budoucna vytvořit užší spolupráci

Rok	
2001	Ohrazení u č.p. 112 a trofeje
2002	Restaurování vstupního portálu ZŠ
2003	Pilířový plot před dominikánským klášteřem
2004	Pilířový plot u dominikánského kláštera Sloupy u kostela sv. Martina Váza na bráně u kostela sv. Martina Váza hřbitovní zed'
2005	Omítky – interiér kostela sv. Martina
2006	Oprava kostela sv. Martina – fasáda Oprava části ohradní zdi
2007	Oprava galerie kostela sv. Martina Oprava části ohradní zdi
2008	Oprava galerie kostela sv. Martina – II. etapa
2009	Oprava galerie kostela sv. Martina – III.etapa
2010	Oprava galerie kostela sv. Martina
2011	Oprava části ohradní zdi lokální Oprava pláště budovy čp.111
2012-2014	Oprava budovy zámku SZ a JZ křídlo
2013-2014	Oprava vodárenské věže Oprava části ohradní zdi - lokální
2015	Obnova ohradní zdi s kapličkou na p.č.516/1
	Mariánský sloup Socha sv. Nortburgy a sv. Barbory Areál hřbitovní kaple – část ohradní zdi Restaurování čučků – schodiště
2016	Oprava ohradní zdi vpravO I.etapa opravy SV a JV křídla zámku, restaurování fresek a štuků
2017	II.etapa opravy SV a JV křídla zámku, restaurování fresek a štuků Oprava ohradní zdi u márníce Restaurování váz na pilířové bráně
2018	III.etapa opravy SV křídla zámku I. etapa opravy kaple sv. Kříže
2019	IV. etapa oprav budovy zámku – schodiště II. etapa opravy kaple sv. kříže Louhování a ošetření lavic v kostele sv. Martina
2020	IV. etapa opravy kaple sv. kříže Oprava a restaurování ohradní zdi s kapličkou na p.č. 516/1 Restaurování lustru a věčného světla v kostele sv. Martina
2021	Oprava části ohradní zdi

mezi komisí regenerace a soukromými majiteli jednotlivých nemovitostí, popřípadě i tuto komisi rozšířit o další členy, kteří mají o historii naší obce zájem.

Tento Program regenerace je otevřeným materiálem, s kterým bude komise regenerace pracovat a postupně upravovat či doplňovat.

Záchrana historického dědictví našeho městyse však úzce souvisí s finančními možnostmi městyse i soukromých majitelů.

Plán oprav

2021 oprava části ohradní zdi

2022 oprava márnice

2023 rekonstrukce krovu a výměna šindele bání kostela sv Martina

2024 č.p 4 Masarykovo nám.-rekonstrukce krovu, výměna střešní krytiny, repase oken, plášť budovy

2025 Celková opravy Pilířového plotu s branou a sochařskou výzdobou

2026 rekonstrukce chodníku podél úřadu